

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

Preus de subscripció

REUS. Ples. 1'50 al mes.

Fora. 4'50 trimestre

Estranger. 9

Número solt 5 cèntims

Anuncis segons tarifa

ANY XI.

REUS, DIMARS 12 DE SETEMBRE DE 1916

Núm. 207

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

:: Habitacions amb teléfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i teléfon ::

S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.—EX PREPARADOR
ANATÓMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

Cirurgia :: Matriu :: Vies urinaries

ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

L'Orfeo Català

Commemoració de la vinticinquena

Discurs del mestre Amadeu Vives

Amics i companys de l'Orfeo: ahir a la nit, en Millet va cridar-me per teléfon i em va dir: demà, a l'Orfeo, fem una festa per a celebrar els vinticinqu anys de la primera Junta i voldria que tu hi fossis.

Hi seré, li vaig contestar.

Oh, bé, va dir-me en Millet, es que voldria que escriguessis unes ratlles per a llegir-les als orfeonistes.

I qué vols que'ls hi digui?, vareig preguntar.

Lo que tu vulguis, me va respondre en Millet.

I aquest «lo que tu vulgues» no me ha deixat sossegar des d'ahir. Perque jo no puc fer les coses quan vul fer-les, sino quan elles volen ésser fetes.

Mes jo, a fi de complir la promesa, m'he posat a escriure lo que estic llegint i que no sé lo que serà. Preneu-ne la bona voluntat.

Lo primer en que penso, és en els pocs que queden d'aquells que varen assistir a la primera Junta d'ara fa vinticinqu anys. Moltes vegades m'he recordat d'ells i per ells he preguntat.

Els uns són morts i els altres són fora. Ara que passada la joventut els recordo, veig els tresors d'ingenuïtat i d'entusiasme que portaven al cor. Ells sentien, per sobre totes les coses, un gran entusiasme per la música i el seu entusiasme s'esbravava en el quint pis del Liceu. Eren Gayarristes o Massinistes i les seves ànimes fruïen amb candidesa l'única forma d'art que en aquells temps precaris tenia vida a Barcelona.

L'Orfeo va canalisar aquelles aficions i ennoblí aquells entusiasmes, encaminant-los cap a una més alta direcció espiritual. Ells varen entregar-se a l'Orfeo, per fé, sense comprendre ben bé on s'anava a parar, i quant fervorosament s'hi varen entregar!

Quants dubtes varen tenir de vèncer? Per un cantó, se'ls presentava una forma d'art sumptuosa i amb tot el prestigi de l'opinió i de la moda; per altre, un art humil, desprestigi-

càndit i sense autoritat. La raó i el sentiment estaven en guerra. Una mica de fatuitat, i el sentiment perdía la batalla; mes aquelles ànimes sinceres i sense inflor varen comprendre que el camí de la veritat artística, era el del propi sentiment i s'hi entregaren portant a l'Orfeo cap al més esclatant triomf que mai s'hagi vist a Catalunya, ajudats pels Mestres i condis per la ferma genialitat de Lluís Millet, ver artista entre els artistes i ver home entre els homes, qui ha consagrat a l'Orfeo la riquesa exuberant del seu cor, del seu pensament, de la seva sang i de la seva vida.

Vosaltres, els orfeonistes d'ara, no heu tingut de sostenir aquestes lluites amb vosaltres mateixos, mes heu de saber que si no seguïu els camins dels vostres fundadors orfeonistes, si algun dia el cor de la vanitat entrés en les vostres ànimes, podrien enrunar la gran obra realitzada.

Ja sé que això no succeirà, perquè en teniu prou amb l'exemple dels vostres mestres i ells i vosaltres sabeu que hi ha vi que no deixa corrompre les ànimes, que és l'únic vi del que es permès beure fins a emborratxar-se, i és el sant vi de la patria, de la nostra immortal patria catalana.

Em recordo moltes vegades de que els primitius orfeonistes varen trigar algun temps a destruir el seu antic amor per la música d'algunes òperes que en aquell temps es cantaven al Liceu. Un orfeonista va acaronar, molts anys seguits, l'il·lusió de cantar en un concert aquell concertant dels «Hugonots» que s'en diu la Conjura. Em fóra impossible transcriure-us les infinites discussions que sostinguérem, ell i jo, sobre aquest punt. Ell que sí i jo que no, no acabavem mai.

L'altre dia, quan ens trobavem tots plegats dalt de Montserrat, quant tots vosaltres cantaveu, quant tots els cors bategaven, quant queien llàgrimes de tots els ulls, quan aplaudien els homes del poble i els senyors de la ciutat, i els monjos, i les dones i fins els nois petits, jo vaig descobrir un secret. I el secret era: que l'orfeonista que volia cantar la conjura dels «Hugonots», tenia més raó que jo que no volia que es cantés.

Per qué l'Orfeo no és res més que això: una pacífica conjura. Conjura

són les cançons que canteu, i les mis-ses, i els motets i els poemes i totes les obres grans i petites, sumptuoses i humils: una conjura, contra el mal art, contra les males costums, contra els falsos entusiasmes, contra les falses estètiques, contra totes les fatuitats, contra tota mena de mentides i finalment contra aquells que no creuen en el magnífic desvetllament de la nostra mare Catalunya.

Als antics i als presents, als fundadors i als continuadors, als deixebles, als protectors, als mestres i a tots, Salut!

Discurs del mestre Millet

El mestre Millet pronuncià un formós discurs que'ns dol no poguer publicar íntegrament.

Heu's aquí alguns fragments.

Germans: Aleluia! Fa avui vinticinqu anys que comencarem una bella obra i tothom diu que bella l'hem feta. Fa vinticinqu anys que comencarem, en somnis i il·lusions de joventut i de somni en somni, de il·lusió en il·lusió, com volant i pujant en escala lluminosa ens trovem en un replà de la montanya ideal, i els papellons radians de les lloanses aixuguen de nostre front la suor de nostre treball lleuger! Aleluia germans, perquè havem sigut humils per a rebre de dalt l'Esperit consolador, que a Veritat, Belleza i Amor. Avem sigut homes, germans: aleluia!

Mes, totes les coses del món no són iguals, amics! Entre totes diuen quelcom de l'Infinit i cada una a sa manera. I ésser humil és mirar a la nina de nostres ulls i aïmar en la modalitat del nostre cor, ésser obedient a la modalitat del nostre ésser. Perque no som amos, som criatures, i quan l'orgull ens desvia és que amos volem ésser.

Nosaltres ens havem trobat catalans i catalans havem volgut ésser. I havem entès totes les coses que'ns volten. Havem trobat més hermoses les montanyes, més radiant el cel i el mar dolçíssim. Tots ens havem trobat germans amb un amor fort, dolc i intens. Havem entès d'on veníem i on devem anar, i el cor s'ha omplert d'emoció i l'esperit s'ha exaltat i, ah, germans! havem cantat. Que cantar és vida plena, és el parlar de tot l'home en estat d'harmonia, de cos i d'esperit, dels sentits i de l'intelexte. I en les cançons dels avis hi havem trobat un regust tant saborós que tota altra música ens sent enveja. Perque ens ha fet tornar com nins i amb el cor lleuger la cançó ha pres volada tota humida d'amorosa i la cançó que's moria, torna a viure en les colles de per tot arreu de Catalunya que s'han encomanat, la nostra fatlera, aquesta fatlera que'ns fa viure.

Oh veritat! vina a nostre cor, no ens deixis, que mentres sis nostra mestressa gosarem en el cel de l'art, fent bé a nosaltres mateixos, fent bé a Catalunya!

Fa vinticinqu anys que comencarem! Erem ben pocs, rellotgats de caritat en una societat patriòtica. Però erem jo-ves i plens de fé, i ànimes generoses que mai ens han deixat ens alentaven. I ja ho havem dit, que un amor en porta un altre, eis somnis de la nostra joventut se tornaven cants que anaven polint, polint, perquè responguessin a aquell somniar despert de nostre cor jovenil. Per l'ambient hi havia alé de renaixença que nostra joventut absorbia com força vivificant: l'amor a la vida, l'amor a la terra; amors primaverals amb sentors d'embiaguesa. Qui no canta, amics, en tal poixança, encara que no en sapiga! I la terra nostra anava deixondint-se en sobre-salts d'entusiasme, i nosaltres havíem de callar llavors? La passió ja cridava i la sang bullia. Veniu, germans! i amunt i fort! I la colla anava engroixint-se, i els mestres erem ja un aplec. Ja vénen noies que fan pura nostra tonada; i després nois, florida d'abril, amb la mestra de cor jove i generós. Amunt i fora!

I que ens havien d'aturar, si l'art és tan bell i la Patria encara ens crida i la Fé encara creix en nostres ànimes? Quin mèrit té el nostre treball, oh cors nobles que ens alaben? El goig no té mèrit, les nostres alegries pesen més que els nostres afanyos i faties.

No es veritat, oh mestres germans, mers? No ho sentiui així, cantaires estimats, que encara que no ho mereixi, deixeu-me que us diga fills? Sí, fills, perquè aquesta paraula és ben amorosa, i amor és nostre lligam i amor és qui ens alenta, i amor qui farà la nostra vida llarga, gosant i treballant per a Catalunya.

Germans i fills meus: aleluia!

LA GUERRA

La situació als diferents fronts

Front occidental.—Atacs nocturns a Belcís-en-Senterre i a Poureaux, amb lleugament de líquits inflamats, permetent als alemanys posar peu en una de les trinxeres franceses, però en un contraatac aquests la recuperaren.

A Berty, Denlecourt i Vermandovillers hi hagué violents atacs. Els alemanys foren rebutjats en tota la línia sobre les trinxeres de sortida, sofrint grans pèrdues.

A la vora dreta del Mosa caigueren presoners un centenar d'alemanys.

Els alemanys atacaren les posicions franceses recentment conquerides a l'oest del camí del fort de Vaux, fracassant son intent.

No tingueren tampoc èxits els cops de mà dels alemanys a Eparges i a la selva de Parrony.

Les tropes britàniques ataquen als teutons en un front de 6.000 iardes, apoderant-se del poble de Ginchy.

Avançaren els anglesos 300 iardes a l'oest del bosc de Boureaux, i al sud-oest de Pozieres feren uns 70 presoners.

Nombrosos combats aeris. Un aeròdrom fou bombardejat pels anglesos, destruint dos hangars i un covertedor. Falta un dels aparells britànics.

Front rus.—Al riu Narayorka, en direcció a Galitche, rebutjaren els russos un contraatac de turcs i alemanys.

Al sud de Baranoff les tropes del zar Nicolau prengueren una serie d'altures, fent més de 500 presoners i una bateria de montanya.

Els austro-alemanys llençaren varis canons als barrancs.

Front italià.—Entre el mont Spil i Gerne els austriacs atacaren les posicions italianes conseguint fer irrupció a algunes trinxeres. En vigorós contraatac, els italians ocuparen de nou gran part d'aquelles.

A la vall de Travenanzes rebutjaren els italians un nou contraatac.

Un dirigible italià bombardejà amb èxit algunes instal·lacions dels ferrocarriis, seguint la línia fèrria de Diuno a Trieste.

Front romanès.—Després d'uns petits descalabros, els romanesos tornen a aconseguir èxits.

Han fet replegar als austriacs cap a l'oest. Bombardejaren, incendiant-les, Vidu, Lompolenka i Rohovo.

Aviadors romanesos descarregaren gran nombre de granades sobre'l vivac de Turtukal.

Vigorosa lluita a les valls superiors de Maros i Oltu.

Les operacions a l'Orient.—Activitat de patrulles i d'artilleria en quasi tot el front.

A la regió oest de Vetrenik, els búlgars evaquaren varis trinxeres abandonant material de guerra.

Per als voluntaris catalans

Mr. Emmanuel Brousse, diputat dels Pirineus Orientals (Diputat honorari dels Voluntaris Catalans), acaba de rebre la lletra que segueix del Ministeri de la Guerra:

«París 4 setembre 1916.

Senyor diputat: Vos m'havéu demanat de fer acordar una pensió, o al menys un socorranal, a les famílies dels Voluntaris Catalans morts al servei de la França, com també als voluntaris ferits o inutilitzats. Jo tinc l'honor de fer-vos assaber: Primer: Que els voluntaris estrangers ferits al servei de la França, tenen dret a la pensió com a militars francesos (Avis del Concèll d'Estat del 15 maig 1900). Segon: Que les viudes dels militars morts al servei de la França tenen dret a pensió en les mateixes condicions que les viudes dels militars francesos (Avis del Concèll d'Estat, primer maig 1914).

El Ministre de la Guerra, General Roques.»

AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA. - REUS

El proper dissabte dia 16 de setembre, a les deu de la nit, organitzada per la AGRUPACIÓ EXCURSIONISTA hi haurà al Teatre Circo una conferència pública sobre l'interessant tema:

GUERRA A LES MOSQUES

amb projeccions cinematogràfiques, pel doctor **JOSEP AGELL**, director del Laboratori Provincial d'Higiene de Barcelona.

Nota.—Al vestibul del Teatre Circo hi haurà instal·lada una **Exposició de Cartells** nombrosos documents al·lusius a la campanya de la lluita contra les mosques.

L'APLEC REGIONALISTA A POBLET

NO HI ANIREM

Tots els qui ens lleixen estan enterats de que nosaltres volíem anar a Poblet a pendre part en l'aplec catalanista que havíem sentit dir que s'hi volia celebrar, car és nostra norma fer acte de presència i pendre part en tot allò que's celebra a major gloria de Catalunya i en benefici del catalanisme en general. Tothom ho sabia perquè aquí damunt d'aqueixes planes mateixes ho havíem fet constar amb aquell article nostre titulat «Bona idea», que fou reproduït pel confrare «La Veu del Camp»; mes aqueixa és l'hora que encara estem esperant ésser convidats a reunir-nos per a tractar de la realització d'aqueix acte, a la organització del qual ens creiem tenir dret com a directores d'una Joventut Nacionalista que som.

Mentres estàvem esperant que qui s'ha emprés la tasca d'organitzar aqueix acte ens cridés, ja havíem sentit a dir que una personalitat política del regionalisme havia designat la data i que'ls enraonadors ja estaven designats també. Devant d'ambdues coses havíem callat, esperant que vingués lo que ja ha vingut.

I lo que ha vingut és, que havem llegit amb pena com el portaveu dels regionalistes d'aquí, anuncia que *el proper diumenge dia 17, tota la joventut nacionalista d'aquestes comarques se reunirà a Poblet per un acte d'afirmació rotunda i categòrica de la nostra fe en Catalunya...* lo qual ens ha deixat parats.

No sabem a què, ni a quí, atribuir la manca d'atenció tinguda amb nosaltres; mes la qüestió és, que aqueixa manca d'atenció, per no calificar-ho de altra manera, se'ns ha tingut i nosaltres, per dignitat, per delicadesa, NO PODREM ASSISTIR-HI.

De consegüent, tots aquells dels nostres amics nacionalistes republicans que volien venir amb nosaltres, amb aquesta Joventut Nacionalista Republicana a Poblet, a reunir-se amb els demés catalanistes de la comarca en germaniú aplec, ja saben a que atendre's. No hi deuen anar. Si hi van, com que ningú els haurà convidat, se exposen a ésser tractats com a intrusos, en quin cas la culpa serà sola de ells, car nosaltres bé ens haurem cuidat d'avisar-los.

L'aplec de Poblet serà una festa organitzada pel Jovent Catalánista de les comarques tarragonines...

Nosaltres, som també jovent catalanista i de la comarca, però no hem tingut art ni part en l'organització.

Serà potser, perquè's vol que aqueix aplec, sigui simplement un aplec regionalista? Ho haguessin dit de bon començament, que allavors nosaltres ja hauríem sapigut que no hi teníem

res que fer, però com que aquí no més s'ha parlat d'aplec de Joventuts Catalánistes, nosaltres amb raó ens hi havíem considerat compresos.

Ara, si per a donar més aparatositat a l'aplec, si per a donar més teatralitat a l'acte us heu volgut arrojar un mot que és el comú denominador de tots, de vosaltres i de nosaltres, bé. Però un altre dia parlem com tenim la costum de parlar els catalans: més clar.

ESTEVE MASSAGUÉ.

President de la Joventut Nacionalista Republicana.

Gazeta del treball

Els carrilaires de Barcelona

Llegim en «La Veu de Catalunya» de dissabte passat:

«De resultes de la vaga ferroviària, han sobrevingut moltes raons entre els carrilaires del Nord. Per un cantó, els vaguistes mouen brega als que no volgueren secundar la vaga. Per altre cantó, part dels vaguistes censuren al comitè per no haver sapigut dirigir el moviment, i l'altra part el defensa.

Les divergències van prenent un caràcter tan agut, que havent-se reunit uns 300 carrilaires contraris al comitè del sindicat a un cafè del passeig de Sant Joan, es presentaren colles d'afectes al comitè, i després d'increpacions previes seguides d'insults, hi hagué una batussa a cops de puny i de bastó, volant a l'aire algunes cadires, amb trencadissa d'ampolles i copes.

Alguns guardies de seguretat varen haver de fer esforços titànics per restablir l'ordre i treure els interruptors de l'acte. Aquest continuà, parlaren alguns i no se sentiren gaires alabanses del comitè.

Hem sentit dir que bastants es donen de baixa del Sindicat.»

Nostra ploma, apesurada, no troba comentari per aquesta lamentable actitud dels carrilaires barcelonins.

I si no fossin més que'ls carrilaires els que disputen, s'insulten i fins s'atropellen...

Varies noves

Com no porta traces de solucionar-se la vaga d'obres forjadors de l'astiller, sembla que'ls obrers del Ferrol estan disposats a anar a la vaga general.

—A València s'està celebrant el sisé Congrés de la Federació socialista valenciana.

—Els metalúrgics catalans celebren a Sabadell el III Congrés de la Federació llur. Hi assisteix representació de Reus.

—Han sigut posats en llibertat els hortolans valencians detinguts amb motiu de sa recent vaga.

—La societat de betaires de Manresa ha presentat als patrons una demanda de millora de condicions de treball de caràcter general.

—Al moll de mercaderies del Nord, de Tarragona, disputaren el carreter esquiol coregut per «Areis» i els associats Albert Panán i Tomás Cavestany, resultant el primer amb lesions al cap.

RETALLS i COMENTARIS

La Joventut Catalanista de Barcelona, adherida a l'Unió Catalanista, ha editat una fulla solta titulada «Catalanitat» i dirigida als obrers de Catalunya.

En commemoració de la fetxa d'ahir «per a tots oprobiosa, triomfadors i derrotats» se fa una crida al poble i més directament «als que sofreixen l'oprobri del més fort i se senten denigrats i tiranitzats per aquells que sense deixar-se de nomenar germans de patria, s'atribueixen la màxima representació dels seus atributs i monopolitzen sa riquesa amb mirar a un exagerat egoisme individualista».

S'anuncia en la fulla la lluita pels dos ideals que «irremissiblement han de triomfar»... «la reivindicació de la personalitat econòmica dels homes i la reivindicació de la personalitat nacional dels pobles oprimos». Per a salvar al poble i a la patria es demana en conclusió la cooperació dels obrers.

De «La Publicidad»:

«Un mes atrás, parecía que la proclamación de la autonomía de Polonia era muy próxima, tanto por parte de Rusia, como por parte de los Imperios centrales. Claro está que la única proclamación valedera y la sola Constitución viable habrán de ser las que emanen del vencedor en la contienda. Pero el hecho de coincidir los rusos y los austro-alemanes en el propósito, más o menos sincero, de otorgar a Polonia su libertad nacional, constituía para aquel pueblo infortunado una mayor garantía para su porvenir y un pleno reconocimiento de la legitimidad de sus reivindicaciones.

Han pasado, no obstante, algunas semanas, y ni Alemania y Austria ni Rusia han realizado el acto que se esperaba. ¿Qué causas tendrá este aplazamiento?»

Quines té de tindre! L'estar la Polònia en poder de varis Estats centralitzadors i tiranitzadors de pobles.

De l'Ajuntament

Sessió del dia 9

Comença la sessió baix la presidència de l'alcalde senyor Sardá i amb assistència dels regidors senyors Magriñá, Segimón, Salvat, Lopez, Simó, Rojo, Adserá, Pijoan, Balagué i Clivilles. Lectura de l'acta de la sessió anterior. Aprobada.

Reial decret de 27 d'agost últim aprovant un nou Reglament del Cos orgànic de Comptadors de fondos provincials i municipals. Enterats.

Ofici de l'Inspecció provincial de Primera ensenyança desaprovant el canvi recíproc d'escoles situades en el carrer de Sant Vicens núm. 4 i carrer de Sant Blai núm. 1, acordat per l'Ajuntament. Enterats.

Comunicació de l'Alcaldia proposant la supressió de quatre estacions telefòniques municipi als. A les Comissions corresponents, a prec del senyor Segimón.

Altra comunicació de l'Alcaldia sobre emplaçament de l'Ajuntament per a comparèixer en els autès en judici ordinari de major quantia promogut per don Pere Rull Trilla. Aprobada.

Instàncies de don Alexandre Tassis i don Joan Bas sol·licitant l'aprovació de traspessos de crèdit a favor de don Evarist Fàbregas. A la Comissió.

Comunicació de don Josep Puñet Rosich, alumne extern pensionat en el Col·legi de don Joan Ollé, participant haver terminat el Baxillerat i donant les gràcies a l'Ajuntament. S'acorda, a proposició del senyor Balagué, haver

vist amb satisfacció els brillants resultats dels estudis d'aqueix alumne i comunicar-ho a l'interessat.

Dictamen de la Camissió de Foment sobre concessió de permís a don Tomás Aragonés per a efectuar obres en la casa núm. 16 del carrer dels Recs.

El senyor Rojo s'oposà a l'aprovació d'aqueix dictamen i s'estranya del canvi de criteri de la Comissió. Demana que aquesta el retiri per a dictaminar de nou.

El senyor Simó diu que pot quedar damunt la taula i el senyor Rojo creu que ha de tornar a la Comissió; intervinent-hi el senyor Balagué qui creu que lo que procedeix és que quedi damunt la taula per que així són tots els regidors els que podran estudiar-lo, i si torna a la Comissió solzament ella ho podrà fer.

El debat s'allarga perquè el senyor Rojo tornà a treure a rel·luir el dictamen denegant el permís al senyor Iglesias, insistint en que's té d'autoritzar an aqueix senyor per a fer lo que's deixa fer als altres.

El senyor Clivilles intervé en el debat per a manifestar que ell al enterarse de que la casa a que es refereix el dictamen no està en línia, va anar a veure-la i no va poder-se'n donar compte, puig que no es veu pas que surti gens més que les altres; l'arquitecte diu que surt 4 o 5 centímetres, i lo que s'hi ha de fer no són pas obres de consolidació, sino senzillament estucar la façana i treure una tortugada que no serveix perquè les aigües estan canalitzades i això no s'ha de deixar fer? Diu que abans de firmar-lo ha estudiat el dictamen i creu haver firmat en consciència una cosa de justícia.

Novament insisteix el senyor Rojo en els seus punts de vista aduint varis arguments qu'li són refutats pels senyors Simó, qui li diu que s'alegra que tant sovint surti lo del dictamen referent al senyor Iglesias puig que així es veurà lo inflexible dels acords de la Comissió de Foment; Magriñá qui, entre altres coses, diu que s'hauria de marcar una pauta per a saber a què atendre's, fent varies consideracions entorn de lo que es podria fer al reformar-se les O. M.; Clivilles que diu que és una cosa molt diferent l'una obra de l'altra; López, que diu al senyor Rojo que no parli més de l'assumpt de senyor Iglesias, perquè si no, cada dia i tota la vida hi haurà debats aixís, perquè tots podem tenir un amic que un dia demani una cosa i perquè li sigui negada, si en cada sessió ho retriem, serà una cosa de mai acabar; ademés de que el senyor Iglesias ha fet obres no autoritzades per les O. M. i això—diu el senyor López—ja ho sab el senyor Rojo i lo millor és callar, però com que si es vol fer complir estrictament les O. M. no seria possible fer obres a ningú, per això no ho havia portat a la sessió.

L'alcalde creu que ja està prou discutit i s'acorda quedi per vuit dies damunt la taula.

Proposició de la Comissió de Mercats proposant la ampliació de llocs de venda de peix i instal·lació de altres per a venda de gallina, menuts, etc., etc. en l'edifici reformat de les Carnicerías i Peixaterías. Aprovat.

Expedient de pobresa de la família del minyó Josep Güell Agustench del cupu de 1915. Aprovat.

Extractes dels acords consistorials presos durant els mesos de juny i juliol últim. Aprovat.

Distribució de fondos per al present mes. Aprovat.

Estat comparatiu del Matadero corresponent al mes d'agost últim. Enterats.

Són aprovats tots els comptes presentats i no havent-hi cap assumpte a tractar s'aixeca la sessió.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corretgit a 0°.	751.0	749.3
TERMÒMETRE	MÀXIMA { Sol . . .	20.0
	{ Ombra . . .	20.0
	MÍNIMA { Sol . . .	15.5
	{ Ombra . . .	15.5
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec.	21.6 24.0
	Idem humit . . .	17.4 19.0
Humitat relativa de l'aire.		
Tensió del vapor acuós.		
ANEMÒMETRE { Direcció del vent.		
{ Velocitat del vent.		
Pluviòmetre		
Evaporímetre		
Estat del cel		
Ras		

Diuenge es dançà de bó i millor al Foment Republicà Nacionalista. La cobla d'Arbucies feu les delícies del nostre jovent executant bellíssimes sardanes per la tarda i altres ballables a la nit intercalant-hi també la nostra dansa nacional.

La citada cobla es feu aplaudir entusiàsticament pel nombrosíssim concurs.

Entusiastes joves i gentils damiseles puntejaren admirablement la dansa més bella de lotes les dances que's fan i es desfán, que diu el poeta i repetim nosaltres amb patriòtica efusió.

Rebin una coral encaixada els organitzadors de tant gaia festa, tot desitjant que l'èxit aconseguit els serveixi d'estímul per a organitzar-ne d'altres.

Durant el dia d'ahir, 11 de setembre, onejà la barrada ensenya en el Foment Republicà Nacionalista, Agrupació Excursionista i Lliga Regionalista.

L'obrer Miquel Penas Ferratges, de 39 anys, trobant-se eu el magatzem de vins de don Francisco Miró, descarregant portadores de verema tingué la desgrecia de que n'hi caigués una al peu aixafant-li el dit gros, el qual li fou amputat pels metges senyors Frías i Barberá Xatruch.

El doctor Mercader, de retorn de l'estiu, s'ha encarregat novament del seu Consultori de malalties dels ulls, arraval alt de Jesús, 26. Reus.

La funció teatral que havia de celebrar-se ans d'ahir en la societat La Palma tingué de suspendre's a causa del temps plujós.

Per viatjar en el tren sense bitllet i amb perill de la seva vida, ahir foren posats a disposició del Jutjat d'aquest partit quatre subjectes forasters.

En les sessions del Teatre Fortuny aquesta nit s'estrenarà la maravillosa producció cinematogràfica en sis episodis «El Lirio Púrpura» o «Los Misterios del Harem», projectant-se avui el primer i según episodis que's titulen «Una princesa en el Harem» i «Jaula de oro».

Pels dependents de l'autoritat ahir foren expulsats alguns subjectes sospitosos.

Se troba vagant la plaça de farrier cèutic titular de Villalba.

Han sigut autoritzats per a usar el procediment del doctor Berlesse, contra la mosca de l'oliver, els Ajuntaments de Xerta i Capsanès.

L'haver-se generalitzat les operacions del vermar en les vinyes dels pobles de la rodalia, feu que el mercat setmanal celebrat ahir no es vegés molt concorregut.

Xorisso marca EL LEON

Fabricats exclusivament amb carns de tocino escullides i fresques

De vendà:

Francisco Bonet, carrer de Jesús.

El B. O. publica l'anunci per a la provisió del càrrec de secretari de l'Ajuntament de la Morera, amb el sou anual de 750 pessetes.

Comuniquen de Tortosa amb fetxa 9: «Continúa la ratxa d'incendis. Ahir n'hi hagué tres, en els monts «Caro» i «Monteusi» i a Perelló».

Se cediran barato una màquina de moldre ametlles i altres utensilis concernents al ram de la pasteleria.

Informaran en aquesta impremta.

El **A. Dr. TORT NICOLAU**, especialista en parts i enfermetats de les dones, ex-quefe clínic de la Maternitat i Col·legi de la Pau, de Madrid,

HA TRASLLADAT

el seu consultori al carrer de Sant Joan núm. 2, primer, damunt del Cafè d'Es anys.

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5.

Telèfon número 78

Fa falta

Dependent i Aprenent

per a un comerç de **Merceria i Novetats** d'aquesta.

Informaran en aquesta impremta.

Espectacles

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui. 1 i 2 episodis de la maravillosa pel·lícula «El Lirio Púrpura».

Preus i hores de costum.

Comercial

Moviment del port de Tarragona

Datos facilitats per l'Agencia Fabregas

Anunci de sortides de vaixells

Dia 12.—«Canalejas» per a Génova; consignatari, Musolas.

Dia 13.—«Navarra» per a Marsella; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 13/14.—«Belta» per a Nova York; consignatari, Mallol.

Dia 14.—«Iberia» per a Suecia; consignatari, Boada.

Dia 14.—«Leda» per a Holanda; consignatari, Ferrer.

Dia 14.—«Cabo Corona» per a la costa; consignatari, Peres.

Dia 14.—«Arana» per a Londres; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 15.—«Vivina» per a Liverpool; consignatari, Mac-Andrews.

Dia 15.—«T. Fabregas» per a Cetta; consignatari, Mariné.

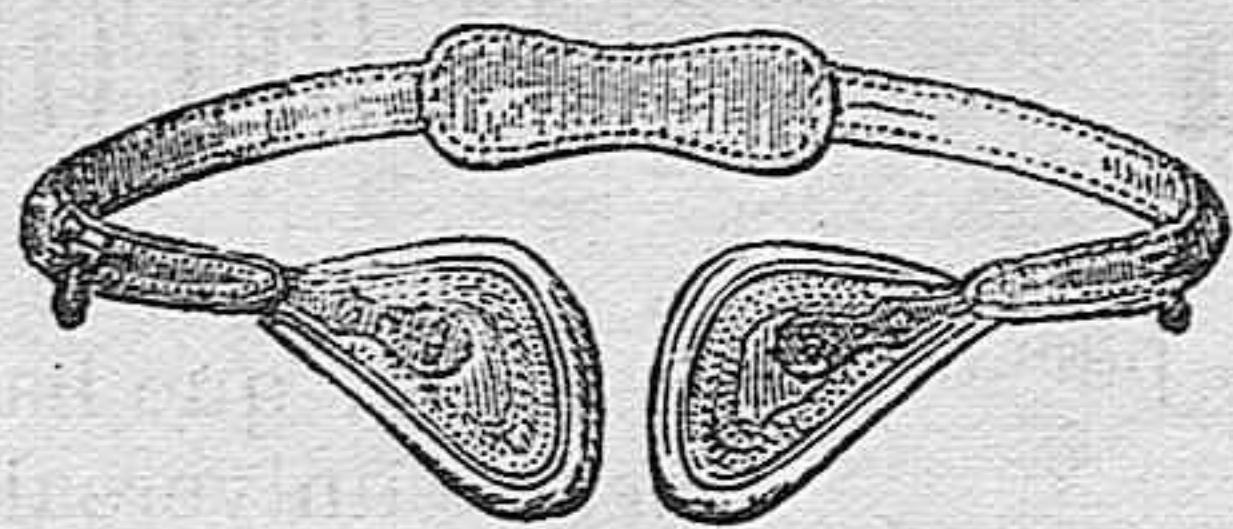
Dia 15.—«Cabo Peñas» per a Cetta i Marsella; consignatari, Peres.

Dia 16.—«V. la Roda» per a Africa i Canaries; consignatari, Musolas.

Dia 20.—«Cairndhu» per a Canadà (probable); consignatari, Mac-Andrews.

Dia 28.—«Homny» per a Dinamarca; consignatari, Ferrer.

Dia 26.—«Asuarca» per a Nova York; consignatari, Fabregas.

AVIS

Als trencats i al públic en general

No hauria de permetre's el cinisme de certs intrusos xarlatans i mercaders d'ofici, que amb el major descaro i frases deslumbrants, anuncien la curació radical de les hernies, sense conèixer siquera en que consisteix aital dolencia, i sense comptar amb cap títol que justifiqui la seva aptitud.

Molts són els que venen braguers, pocs molt docs els que saben col·locar-los, raríssims els que coneixen que és una hernia.

JOSEP PUJOL
CIRURGIA

Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 28 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona i mon establiment de Reus

Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebels que siguin, des de 3 pessetes a 125.

Faixes hipogàstriques o ventrals, tirants omoplàtics.

Gran assortit en lentes i gafes per a miopes i vista cansada

Binocles teatre i campanya i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopedia.

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment LA CREU ROJA, dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meua clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit

SENSE aquesta marca

l'aparell **NO** és un «Gramófon»

:: Catàlegs gratis ::

— DIPOSIT DE RELLOTGERIA.—RELOTGES DE BUTXACA i DESPERTADORS DES DE 2.90 PESSETES —

que gosa casa meua, s'ha establert prop de la mateixa.

‘La Cruz Roja’

CASA FUNDADA EN 1896

Monterols, núm 16 **NO EQUIVOCAR-SE** al costat del fabricant de gorros don Isidro Pons

¡Miracle! En els kioscos de la plaça del Rei i de la plaça de la Constitució s'han posat a la venda les obres d'una pesseta amb un vuitanta per cent de descompte o sigui al preu inverosímil de

20 CÉNTIMS

S'envien a fora sense augment de preu.—Les demandes a nom de Fills d'Emili Bolart o de Josep Borrell.

TIPOGRAFIA CATALANA.—LLOVERA, 23

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Éxit colosal dels célebres artistes

Titta Ruffo i Caruso

en discs marca Gramófono

De venda: **R. Perpiñá.**

Major, 22. — REUS. — Despàtx: 24, pral

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic

DEL
Doctor **A. FRIAS**

VAGUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Nou Consultori de Medicina i Cirurgia Dr. Josep Rebullida Pedret

EX ALUMNE INTERN DEL Dr. GAJAL

Especialitat en enfermetats del noi i de la dona

Alumne de les clíniques dels Drs. Olshausen, de Munich, i Pfaunder

OPERACIONS. — Hores de consulta: de 10 a 12 del matí i de 3 a 5 de la tarda

Hotel París. — REUS

Comerç de Ferreteria i Quincalla

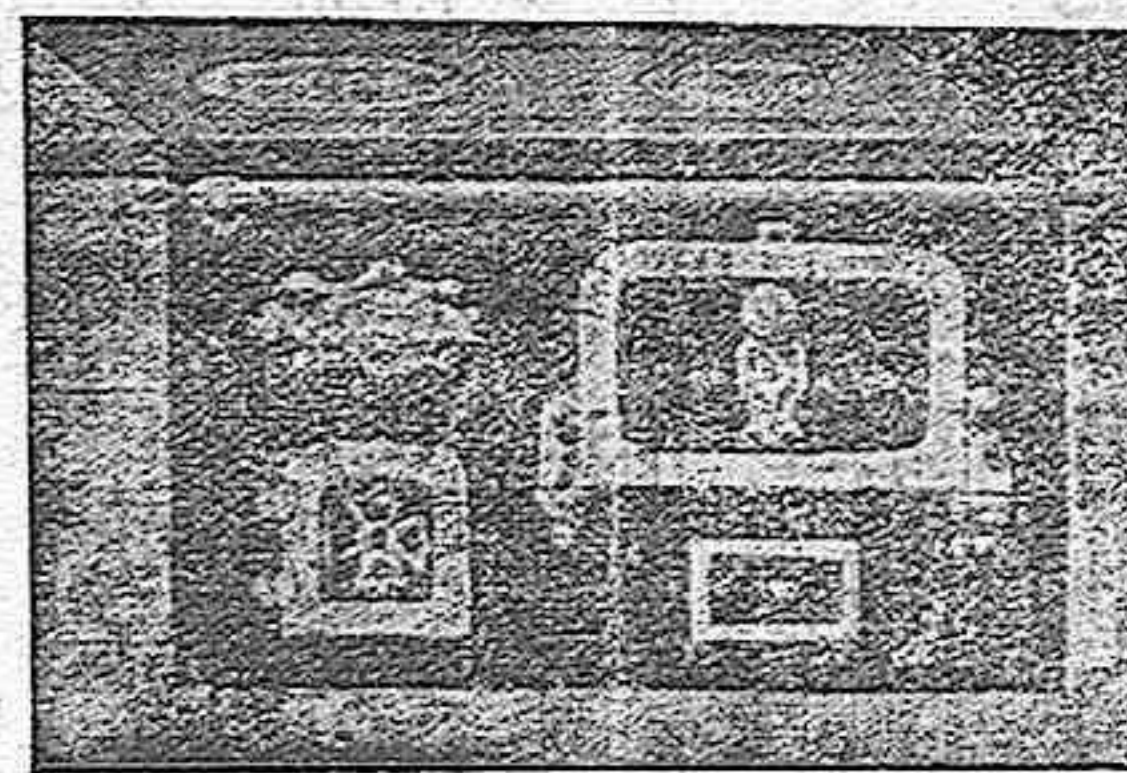
Material per a mines i obres públiques. — Especialitat en articles per a construcció d'edificis

RAMÓN SALVAT

ARRAVAL ALT DE JESÚS, 30. — Telèfon 220. — REUS

Cuines econòmiques

No compreu cuines sense ans fer-se càrrec de les ventatges que reuneixen les d'aquesta casa.

Totes les cuines, són assegurades i garantides de ínfim consum de combustible,

Assortit complet de tot lo concernent al ram de fumisteria

COL·LEGI CROS

De 1.ª i 2.ª Ensenyança :: Interns i Externs

Des del dia primer de setembre queden reanudades les classes de pàrvuls.

Elemental, Superior, Comerç, Batxiller, Telégrafs, Correus, Francés, Anglés, Música, Dibuix i Caligrafia.

(L'última per professor de l'Institut).

Carrer de la Font, 5, enfront a l'Església de S. Pere. Reus

¿Voleu una bombeta elèctrica de **tota confiança per duració i bona llum?**

Compreu a casa de tots els electricistes i del seu representant la bombeta a **reflector**

“POPE”

de fabricació holandesa, que és la **millor.**

Les de filament iestrat de venda solament a casa del Representant exclusiu:

AGUSTÍ GIL

Carrer Vallroquetes. — Cafè Brasil

COL·LEGI D'INTERNES DE L'INSTITUT

DIRIGIT PER
Don Joan Ollé Vallés

DIRECTOR ESPIRITUAL;
Rvnt. Dr. Don Ramón Minguell
Capellà del mateix Institut

Pàrvuls, Elemental, Superior, Batxillerat, Magisteri, Càlcul Mercantil, Teneduria de Llibres, Caligrafia, Redacció i Ortografia, Francés, Mecanografia, Solfeig i Piano.

-- Entrada per la plaça d'Hércules --

CARBÓ MINERAL AGLOMERAT

PER A GUINES ECONÓMIQUES I CALEFACCIÓ

30 per 100 més econòmic que'l Roc

COTISEM: Carbons asturians i regionals en grans quantitats.

ENCARRECS: Recs, 15, primer, 1.ª (Travessia Sant Joan). Telèfon 185.

EL GAS MES ENZILL DE TOS:

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de mals tractats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antissèptics i expectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i afeccions de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

Es venen a 2 rals caps.

Litinoides Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a l'obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lleugera, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcioneu una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en caps de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes; UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques, a més universalment, proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofostorina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris; aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA, Arraval de Santa Agna, 80 - REUS**IBARRA i C. S. en C. - Sevilla****Línia regular de grans vapors**

Tots els DIJOUS sortida fixa del port de TARRAGONA per a València, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cadiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril, Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. -- Servei ràpid eventual per a Galicia i Nord d'Espanya, amb escales a València, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, emplant solament 14 dies en el viatge. -- S'expedeix coneixement directe per a Larca i Sant Esteve Pravia, amb trasbors al vapor Luarca núm. 30 i per a Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa «Denia» i «Anzino».

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unic servei fixe i setmanal per a Certe i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES**Per a la Costa d'Espanya**

Spbre. 7 Vapor Cabo Roca
" 14 " " Corona
" 21 " " Oropesa
" 28 " " Peñas

Per a Certe i Marsella

Spbre. 8 Vapor Cabo Oropesa
" 15 " " Peñas
" 22 " " San Vicente
" 29 " " San Sebastián

NOVA LÁMPARA ESTRANGERA**Làmpara Nitrògen****Dispot 1/2 Watt**

Gran potencia lluminica. -- Consum veritat.
Duració sens rival

Demaneu-la a tots els bons establiments d'Electricitat i a vos-
tres electricistes.

Concessionari i dipositori per a Espanya i Portugal:

Plutarc Texidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric,
CARME, 35. -- PROP DE LES RAMBLES

Representant en aquesta provincia

JOSEP BALDRICH

SANT ELIES, 2, 2.º, 1.ª REUS

Ferrocarrils**Servei de trens que regeix des de 1 de juliol de 1915****DE REUS A BARCELONA**

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m
" Vilafranca; " 9'38
" 7'25 " " 9'23 e
" 8'49 " " 13'27 m
" 14'13 " " 17'42 c
" 17'16 " Vilanova " 21'44 o
" Vilafranca " 20'37
" 21'25 " " 23'28 r

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m
" 8'33 " " 10'36 r
" 9'20 " " 12'47 c
" 13'00 " " 16'15 o
" 15'23 " " 19'24 m
" 19'49 " " 21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

Surt 7'38 arriba 8'11 m
" 9'56 " " 10'30 m
" 12'54 " " 13'24
" 14'30 " " 15' m
" 18'8 " " 18'35 c
" 20'50 " " 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35 arriba 8'10 c
" 9'10 " " 9'50
" 12'17 " " 12'45 m
" 16'36 " " 17'14 m
" 19'25 " " 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17 surt 9'29 arriba 10'37 m
" 10'41 " 11'19 " 11'44 r
" 13'17 " 14'24 " 14'58 c
" 16'30 " 18'57 " 19'47 m
" 19'49 " 21'11 " 21'47 m
" 22'01 " " 23'5 e

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13 arriba 7'17 e
" 6'30 surt 7'42 " 8'39 m
" 7'01 " 8'43 " 10'19 m
" 12'17 " 13'11 " 14'03 e
" 17'27 " 19'12 " 20'59 m
" 20'14 " 20'48 " 21'20 r

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22 arriba 11'22 c
" 13'35 " " 20'5 m
" 17'59 " " 22'13 m
" 20'30 " " 0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30 arriba 9'46 m
" 8'29 " " 12'29 m
" 11'56 " " 20'17
" 15 " " 17'58 c

LÍNIA DE VALÈNCIA

Surten de Salou per a València
6'11 (fins a Benicarló) — 9'18 — 11'15 — 17'7
(fins a Benicarló) — 0'2
Arriben a Salou de València
4'19 — 9'17 (procedent de Benicarló) —
15'45 — 18'38.

CANVIS CORRENTS

donats per la Junta Sinical del Col-
legi de Corredors de Comerç de
la plaça de Reus.

ESTRANGERS

Londres 90 d. ops. din.
Idem xaque...
Paris idem...
Berlin idem...
Marsella vista...
Hamburg vista...

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal Ptes.	Operacions
455	Gas Reusense	250
600	Industrial Harinera	500
615	Banco de Reus de Descuentos i Prés- tamos.	500
500	Oblns. Electra Reu- sense.	500
25	Companya Reusen- se de Tranvías, S. A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Electra Reusense.	500
2600	Institut P. Mata.	2500
520	Institut P. Mata.	500
160	Empresa Hidrofórica	369'50
523'50	Obligacions Manico- mio Reusense.	500
	Carburos de Teruel.	500
50	Pantán Riudecanyes.	50

TARIFES**Per a l'inscripció d'anuncis en aquest diari****PREUS MENSUALS**

En 1.ª plana	En tercera plana				En 4.ª plana
	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi	2'50	3'75	5'00	10'00	Pagarà a 2 pessetes per cada espai de 5 per 10 cm. que ocupi
Fins a 3 ctm. d'altura.	3'50	5'25	7'00	14'00	
De 3 a 5	0'50	0'75	1'00	1'50	
Per cada ctm. més.					

Els remittits, anuncis de crònica, de secció oficial etc. etc., un número reduït d'in-
ercions pagarán a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla, per
cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se nn més pagarán a 10 céntims per
cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costará l'impost del timbre
a raó de 10 céntims per inserció.

SABATERIA

DE

PERE ROIG

SUCCESOR DE JOSEP M.ª MARTÍ

Baratura -- Elegancia -- Solidesa -- Perfecció

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 28 - REUS